

در باب حذف احزاب سیاسی

سیمون وی

ترجمه
سنبل رشیدی

نشر کرگدن

فهرست

۱	زندگی نامه ها
۳	پیش گفتار مترجم فرانسه به انگلیسی
۷	یادداشت درباره مقاله
۹	در باب حذف احزاب سیاسی
۴۱	اهمیت سیمون وی
۶۷	در پرتو نور سیمون وی

زندگی نامه‌ها

سیمون وی (۱۹۰۹-۱۹۴۳) یکی از نخستین زنان فارغ‌التحصیل از «مدرسه مطالعات عالی»^۱ پاریس بود که بین سال‌های ۱۹۳۱ تا ۱۹۳۸ در مدرسه‌های استانی فلسفه تدریس می‌کرد. او سوسيالیستی بود که مدتی در خط مونتاز شرکت خودروسازی رنو کار کرد، در جنگ داخلی اسپانیا داوطلبانه علیه فاشیسم حضور داشت و در سال ۱۹۳۸ بینشی عرفانی او را به پذیرش مذهب کاتولیک هدایت کرد، اگرچه هرگز راضی به انجام مراسم غسل تعمید نشد. سیمون وی در سال ۱۹۴۲ از فرانسه به ایالات متحده گریخت و در آنجا به نشانه همبستگی با فرانسه اشغالی از مصرف خوراک روزانه‌اش کاست و در نتیجه همین تصمیم، بر اثر سوء تغذیه و ابتلا به بیماری سل به مرگی زودهنگام دچار شد.

۱. Ecole Normale Supérieure؛ دانشگاهی واقع در محل لاتن پاریس است. در این دانشگاه که در اصل برای تربیت معلم تأسیس شده اکنون پژوهشگران و استادان دانشگاه و مقامات عالی دولتی و مدیران صنایع و مؤسسات خصوصی را آموزش می‌دهند. بسیاری از نخبگان فرانسوی از این مدرسه فارغ‌التحصیل شده‌اند. -۳-

سیمون لِه (۱۹۳۵-۲۰۱۴) در مقام مقاله‌نویس با نشریاتی مختلف مانند نقد کتاب نیویورک، لوموند و فیگارو ادبی همکاری داشت. از میان کتاب‌های او می‌توان به سایه‌های چینی، مرگ ناپلئون، تفکر دیگر مردمان و لشه‌های باتاولیا و پراسپر اشاره کرد. در سال ۲۰۱۳ در کلاسیک‌های نقد کتاب نیویورک مجموعه مقالات او با عنوان تالار بیهودگی منتشر شد. چسواف میوش (۱۹۱۱-۲۰۰۴) زادهٔ لیتوانی است. از جمله کتاب‌های او می‌توان به آثاری در نقد (ذهن در بند)، داستان (دره ایسا)، خاطرات (قلمرو بومی) و مجلدات متعدد شعر اشاره کرد. او برندهٔ جایزهٔ نوبل ادبیات در سال ۱۹۸۰ است.

پیش‌گفتار مترجم فرانسه به انگلیسی

در موقعی بسیار نادر، در مقولاتی که کاملاً غیرسیاسی‌اند و صرفاً با مسائل اخلاقی سروکار دارند، نمایندگان مجلس می‌توانند «از سر وجودان رأی دهند». «پاسخ‌گویی به ندای وجودان در رأی دادن» - چه مفهوم غریبی! باید نوعی حشو قبیح باشد: مگر قاعده این نیست که رأی بر پیروی از حکم یک حزب سیاسی مبتنی نباشد و همواره بر مبنای پاسخ‌گویی به ندای وجودان باشد.

نخستین ویژگی یک سیاستمدار صداقت است. صداقت نیازمند استقلال رأی است. استقلال رأی احکام جانبدارانه را نمی‌پذیرد، چراکه این قبیل احکام حسن عدالت و ذوق حقیقت را در وجودان انسان خفه می‌کنند.

اگر به این اصول ابتدایی توجه نشود، مجلس به نمایش سیرکی نازیباً مبدل می‌شود، که در راستای همه خطمشی‌های حزبی، در

میان مردم ترس، نامیدی و سرشکستگی ایجاد می‌کند. وقتی رأی دهنگان نسبت به نمایندگان خود بی‌اعتماد باشند و آنها را خوار شمارند، دموکراسی در خطر قرار می‌گیرد.

با وجود اینکه امتیاز زیستن در حکومتی مردم سالار و غربی را دارم، هر از چندگاهی جنبه‌های تکان دهنده سیاست بازی‌های جناحی من را بر آن می‌دارد تا نظرات سیمون وی درباره این شر بخصوص را بازخوانی کنم. بر این باورم که هرچند نگارش رساله‌ای متعلق به حدود هفتاد سال پیش^۱ است و در شرایطی بسیار متفاوت نوشته شده است، با وضع و حال امروزه ما همخوانی بسیاری دارد. به همین دلیل، ترجمه آن را به زبان انگلیسی پذیرفتم، با این امید که مقدمه‌ای برای بحثی مفید فراهم آورد.

اگرچه من واجد صلاحیتی ویژه که بتوانم درباره نظرات مخالف داوری کنم نیستم، اما نقطه‌نظری مخالف وجود دارد که فکر می‌کنم از همین ابتدا باید رد شود: بعضی ممکن است معارض شوند که سیمون وی به طرزی ناامیدکننده خیال‌پرداز، آرمان‌گرا، غیرواقع‌بین و غیرعملگر است. این اعتراض به سبب فراموش کردن نکته‌ای است که چسترتون^۲ در حکایتی معروف به خوبی به تصویر می‌کشد:

فرض کنید در خیابان نزاعی بزرگ، برای مثال بر سر یک

۱ زمان نگارش متن سال ۲۰۱۳ بوده است. سیمون وی رساله را در سال ۱۹۴۳
نهشیت است. -م.

۲. جی. کی. چسترتون (۱۸۷۴-۱۹۳۶) روزنامه‌نگار، فیلسوف، شاعر، پدیدآور و رمان‌نویس اهل بریتانیا و دانش‌آموخته کالج دانشگاهی لندن بود. -م.

تیر چراغ گازا، درمی‌گیرد، بسیاری از افراد بانفوذ مایل‌اند آن را از جا دربیاورند. راهبی خاکستری پوش که نماد روح قرون وسطاست از راه می‌رسد و با لحن خشک و بی‌روح مدرسیان قرون وسطاً می‌گوید «برادران من، بهتر نیست پیش از هر چیز به ارزش نور فکر کنیم. اگر نور به خودی خود خوب باشد ...». در این لحظه، او را به نحوی محترمانه فرو می‌افکنند. اکنون، مردمان به سمت تیر چراغ گاز هجوم می‌برند و در عرض ده دقیقه آن را از جا در می‌آورند، و سپس برای واقع‌بینی ضدقرون وسطایی خود، به یکدیگر تبریک می‌گویند. اما اوضاع بدین منوال پیش نمی‌رود. بعضی تیرهای چراغ گاز را به این دلیل که چراغ برق می‌خواستند از جا در آوردن، بعضی دیگر به دنبال چند قراضه پایه آن بودند، بعضی دیگر برای اعمال شرورانه خود نیاز به تاریکی شب داشتند، بعضی بر این باور بودند که یک تیر چراغ کافی نیست، بعضی همین را هم اضافه می‌دانستند، بعضی در پی تخرب اموال شهرداری بودند، بعضی هم صرفاً در بی خرابی بودند. در دل تاریکی شب درگیری شدیدی در جریان است و هیچ‌کس نمی‌داند در حال زدن چه کسی است. اما، امروز، فردا یا روز بعد، بعد از همه درگیری‌ها، کمک و بهناچار همه به این نتیجه می‌رسند که حق با راهب بوده است، و همه‌چیز بستگی به پاسخی دارد که به پرسش از «چرایی نور»^۱ می‌دهیم. حاصل اینکه بحثی

-
۱. در قدیم به جای چراغ برق، تیر چراغ گاز خیابان‌ها را روشن می‌کرد. -م.
 ۲. در متن اصلی، «فلسفه نور» آمده است، تعبیری عمومی دال بر فلسفه عمومی و فلسفه عملی. فلسفه عملی به چرایی‌ها و چطورهای عینی می‌پردازد. -م.

بـ.
جـ.
دـ.
هـ.
لـ.
مـ.
نـ.
وـ.
زـ.
رـ.
سـ.

را که می‌توانستیم زیر نور چراغ دنبال کنیم، اکنون باید در
تاریکی ادامه دهیم.^[1]

حال بهتر است درباره فلسفه احزاب سیاسی در پرتو نور سیمون
وی گفت و گو کنیم: بازگشت به اصول اولیه.

سیمون له

کانبرا، آگوست ۲۰۱۲

پی‌نوشت‌ها

[1]. G. K. Chesterton, *Heretics* (1905),

این حکایت را در انتهای فصل نخست زیر این عنوان بیابید:
'Introductory Remarks on the Importance of Orthodoxy'

یادداشت درباره مقاله

کتاب در باب حذف احزاب سیاسی^۱ درست در اواخر زندگی متأسفانه کوتاه سیمون وی، در سال ۱۹۴۳، نوشته شد. سیمون وی در لندن به دولت تبعیدی «فرانسه آزاد»^۲ به رهبری ژنرال دوگل پیوسته بود؛ اما عمیقاً از اقدامات سیاستمداران فرانسوی در تبعید که سنت‌های کهنه و مخرب احزاب سیاسی - مثل رقابت، نفاق و جناح‌بندی - را باز رواج می‌دادند بیمناک بود. سرانجام هم به دلیل پاییندی به اصول خود همهٔ مسئولیت‌هایش را در «فرانسه آزاد» در ۲۶ جولای، زمانی که در بیمارستان بستری بود، واگذار کرد و کمی بعد در ۲۴ اوت در سن سی و چهار سالگی درگذشت.

1. Note sur la suppression générale des partis politiques

۲. Free France (France Libre)؛ فرانسه آزاد دولتی در تبعید بود که طی جنگ جهانی دوم به رهبری ژنرال شارل دوگل تشکیل شد. این دولت از متفقین جنگ جهانی دوم شمرده می‌شد. این دولت در ژوئن ۱۹۴۰ در لندن بر پا شد و از مقاومت فرانسه پشتیبانی می‌کرد. -۳-

۱. میزگرد (شماره ۲۶، فوریه ۱۹۵۰) منتشر شد، که بلافاصله مورد تحسین آندره برتون^۲ و آلن (نام ادبی Emile Chartier^۳، فیلسف و نویسنده برجسته که معلم فلسفه سیمون وی هم بوده است) قرار گرفت. متن سپس به صورت کتاب توسط انتشارات گالیمار^۴ بازنشر شد. به تازگی نیز در سال ۲۰۰۸، نسخه‌ای از آن، به همراه مقالات پیشین برتون و آلن، از سوی انتشارات کلیماتس-فلاماریون^۵ چاپ شده است. همین مقاله در بخشی از جلد آخر مجموعه آثار سیمون وی با ویراستاری فلورانس دو لوسي^۶ (انتشارات گالیمار) گنجانده شده است.

مقاله کوتاه ولی استادانه چسواف میوش را که در سال ۱۹۶۰ در معرفی زندگی و اندیشه سیمون وی نوشته است، به علاوه یادداشتی درباره میوش و کشف سیمون وی از سوی او، به لطف دوستی اش با آلبر کامو، به کتاب افزوده‌ام.

1. La Table Ronde

۲. Andre Breton: (۱۸۹۶-۱۹۶۶) شاعر، نویسنده، پیشگام و نظریه‌پرداز سورئالیست بود. -م.
۳. Emile Chartier: (۱۸۶۸-۱۹۵۱) با نام ادبی آلن فیلسف و روزنامه‌نگار قرن نوزدهم میلادی اهل فرانسه بود. -م.
۴. Gallimard: یکی از ناشران فرانسوی پیشو از انتشار کتاب است. -م.

5. Climats-Flammarion

6. Forence de Lussy